

Khi nếm bánh chưng không còn tía khoai

Tác Giả: Việt Hà, phóng viên RFA
Thứ Hai, 23 Tháng 1 Năm 2012 18:33

Những đã t lâu l m r i, nhi u gia đình Việt Nam không còn bi t đ n n i bánh chưng

Theo truy n th ng c a ng i Việt Nam, T t Nguyễn Đán là đ p đ gia đình xum h p, quây qu n bên mâm c m T t Niên, đ m i ng i th ng th c bánh chưng, đ a hành.



Photo courtesy of Wikipedia/ Gia đình quây qu n gói bánh chưng ăn T t.

Th nh ng t nhi u năm nay, ng i Việt đã ăn T t khác x a nhi u l m. Ng i ta thích ch n ngày T t đ đi du l ch khám phá, đ ngh ng i h n là t t b t lo n u n ng, đ n đ p chu n b T t. Xu h ng m i này giúp gi m nh gánh n ng vi c gia đình cho ng i ph n nh ng cũng làm cho không khí T t đ ng nh đang m t đi cái thi v v n có c a nó.

Đã có đ ch v

Khi nếm bánh chưng không còn tía khói

Tác Giả: Việt Hà, phóng viên RFA
Thứ Hai, 23 Tháng 1 Năm 2012 18:33

Năm nào cũng vậy, những ngày trước Tết Nguyên Đán luôn là thời gian bận rộn nhất trong năm của chị Lan, một phụ nữ đã có gia đình ở Hà Nội. Những chị không bận sắm Tết hay dọn dẹp nhà cửa. Chị bận lo bán hàng ở siêu thị, phục vụ khách, vì đây là dịp các gia đình đi sắm Tết đông nhất.

Thời khi lo prep gia đình cách đây gần 10 năm trước nay, năm nào cũng vậy, chị Lan không lo nấu nướng chu đáo như Tết gì ngày xưa cách mà bà và mẹ chị vẫn làm trước kia. Đói vì chị, thay đổi này không có gì lạ. Chị vui vẻ chia sẻ:

“Chị nấu gì, làm được trên 30 Tết thôi mà, bán hàng siêu thị được trên 30 Tết, cứ đảo nhà nấu, nhà ngoi, rồi mua sẵn đồ ăn rồi nhai có khách được thì ngi ra ăn. Còn chị ngày con thì có những món như giò, bánh chưng và nếm miếng thì vẫn nấu như thường ngày như đồ sẵn đồ y đồ Tết là ăn thôi chị không cần nấu như nhà là làm nem, rồi miếng thịt đồ gói.”

Chị Lan cho biết rất nhiều đồ ăn nghiêu p và bận bè chị cũng chu đáo như Tết gì ngày xưa, tức là được gần hóa được một tí đã đồ tí tí kiếm thời gian, vì ai cũng bận công việc của, chị có một số những gia đình có người lớn tuổi thì vẫn còn cố gắng duy trì cách ăn Tết truyền thống là gói bánh chưng.

“Thực ra là do quan niệm của mọi người về cái Tết. Vẫn chị nghĩ các chị 50 đến 60 thì ở nhà vẫn thích gói bánh chưng để có không khí Tết, còn họ đi dân văn phòng thì tâm lý là cứ mua sẵn về, không làm gì ở nhà của, bởi vì thời nay là không có thời gian, không mua bày về ra.”



Khi nếm bánh chưng không còn tía khoai

Tác Giả: Việt Hà, phóng viên RFA
Thứ Hai, 23 Tháng 1 Năm 2012 18:33

Bánh chưng Tết. Photo courtesy of asu.edu

Chị Lan và nhiều gia đình Việt Nam ngày nay có cách hời đũa tía khoai cách đón Tết đến gần mà tía khoai cũng bị sứt phát triển của các ngành dịch vụ.

Nếu như cách đây khoảng hơn 10 năm, các gia đình mua ăn Tết đều phải gói bánh chưng, giò thỏ, mua tía khoai hành, thì bây giờ tất cả các sản phẩm này đều có thể mua sẵn gói sẵn mà không cần phải gói.

Chỉ với khoảng 15 đến 20,000 đồng là người ta có thể mua được một cái bánh chưng vuông vừa ngon lành. Thậm chí đến với cá kho ăn Tết, người ta cũng có thể mua sẵn trên các Tết. Vậy thì tại sao lại phải mua quá nhiều công sức, thời gian vào việc mua sắm này? Nhà văn Thùy Linh nhìn nhận về những thay đổi này:

“Mình nghĩ là thay đổi rất nhiều, vì tất cả mọi chuyện người ta suy nghĩ về Tết đến gần hơn, rồi tất cả dịch vụ phục vụ con người đã được chuyên môn hóa đến mức chuyên sâu, tất cả món ăn đến tất cả mọi cái đều được chuyên môn hóa.”

Không khí Tết cũng đang mất dần

Nhà văn Thùy Linh cho rằng những thay đổi này dù bắt nguồn từ việc nhà cho người phụ nữ những việc đang làm cho Tết không còn giữ được cái không khí vốn có của nó.

“Nó có thể tất cả khía cạnh là giảm bớt thời gian, bởi vì áp lực công việc với con người bây giờ cũng nhiều hơn ngày xưa, nên họ tất cả mọi thứ đều giảm bớt thời gian hơn. Nhưng mà mình nghĩ thì nó không hay chút nào hết. Bởi vì ngày xưa cả Tết đến thì cả nhà mình có cảm giác ấm cúng, sum vầy, quây quần, mà dù có thể có sự nhàn nhá vì một mùa nghỉ ngơi sau đó bao giờ cũng là sự đoàn tụ, ấm cúng. Mọi người còn khoe tài nhau về gói bánh chưng, nấu món ăn này kia. Còn bây giờ người ta không còn để ý đến nữa, cũng chẳng còn ai phải khoe tài nữa vì có một người tài hơn là các nhà dịch vụ cung cấp rồi.”

Khi nếm bánh chưng không còn tã a khói

Tác Giả: Viãt Hà, phóng viên RFA
Thứ Hai, 23 Tháng 1 Năm 2012 18:33

Có lẽ cái không khí buồn rười rượi và tâm lý náo nức chờ đợi ngày Tết chính là những ký ức đẹp nhất trong tuổi thơ của nhiều người.

Theo nhà văn Thùy Linh, Tết đẹp nhất là không khí chuồn bèo trên các Tết khi nhà nhà lo mua lá dong, gạo nếp, đỗ xanh, cùi và trấu để chuồn bèo cho nếm bánh chưng.

Cho đợi đến bây giờ chỉ với những cái cảm giác những ngón tay lấm lết vì dãi đỗ và rửa lá dong. Đây là phần việc có thể coi là những nhọc nhằn vất vả nhất của người và làm người ta nhớ, kêu ca. Thế những nó đã trở thành thói quen của mọi người trong nhiều năm, nhất là những năm bao cấp với bao nhiêu khó khăn vất vả kinh tế khi những người ta không thể mua mọi thứ có sẵn như bây giờ, khi mà miếng ăn ngon và manh áo đẹp vào mọi dịp Tết là điều mọi người mong chờ và trân trọng.

Những người còn nhớ đến cái Tết Việt Nam cũng không thể quên hình ảnh của nếm bánh chưng tã a khói ấm áp vào ban đêm. Trẻ con, người lớn quây quần quanh nếm bánh để trò chuyện, ca hát và thưởng thức cái vất vả ngọt ngào của khoai lang dẻo thơm vùi trong trấu của nếm bánh chưng. Và sau một đêm thức trông, trong khi người lớn vất bánh chưng, thì bọn trẻ háo hức múc để nếm miếng bánh nóng mềm luộc chín dẻo.



Khi nếm bánh chưng không còn tía khoai

Tác Giả: Việt Hà, phóng viên RFA
Thứ Hai, 23 Tháng 1 Năm 2012 18:33

Một Em Bé Việt Kiều vừa thăm Việt Nam dịp Tết trở về đây. AFP PHOTO.

Nhưng đã lâu lắm rồi, nhiều gia đình Việt Nam không còn biết đến nếm bánh chưng.

Tại sao phải chú ý nhấc tay, phải gõ nhẹ rủa lá, đãi sao? Tại sao phải thức đêm để trông nếm bánh chưng, trong khi người ta có thể mua một cái dĩa dàng?

Tại sao phải tốn tiền mua nếm khi mà quanh năm người ta đều có thể ăn ngon?

Nhà văn Thùy Linh cho rằng khi người ta bỏ qua nếm bánh chưng, bỏ qua những công việc của nếm cho Tết, người ta dường như đã quên mất một nguyên tắc riêng của Tết.

“Ngày Tết đòi hỏi một nguyên tắc riêng, thậm chí còn con người phải có sự công hiến riêng, công hiến cho người thân của mình. Nhưng một khi con người cảm thấy không còn cần đi đâu đó nữa thì con người cảm thấy mọi quan hệ, đặc biệt là giữa người thân với người thân nó lỏng lẻo đi, nhạt dần đi.”

Công việc trong năm vất vả, ngày Tết đi vui rồi thì nhiều người là thời gian nghỉ phép dài nhất trong năm, kéo dài từ 7 đến 10 ngày.

Khi việc nhà được giải quyết, việc ăn Tết được đơn giản hóa, và khi thu nhập đời sống dần so với trước, nhiều người, nhiều gia đình bắt đầu chọn dịp Tết để đi du lịch không chỉ trong nước mà còn ra nước ngoài. Nhà văn Thùy Linh cho biết:

“Nhiều nhà bây giờ người ta chọn Tết là ngày để đi du lịch vì họ giàu có, có nghĩa là họ chú ý quan tâm đến chuyến du lịch Tết nhất.”

Khi nđi bán chđng không còn tđa khđi

Tđ#225;c Giđ#7843;: Viđt Hà, phóng viên RFA
Thđ#7913; Hai, 23 Thđ#225;ng 1 Nđ#259;m 2012 18:33

Nhu cđ u đi du lđch Tđt tăng cao đđ y giá tour và đđ p Tđt lên. Giá tour vào đđ p Tđt năm nay cđ a mđt sđ công ty đđ tăng tđ 10 đđ n 15% so vđi ngày thđđng.

Rđt nhiđ u tour đi Trung Quđc, Hàn Quđc, Hđng Kông hay Singapore. Ngay tđ giđa tháng 1 tđc là trđđc Tđt hđn 2 tuđn, nhiđ u tour thđm chí đđ đđc đđt kín và các công ty không thđ nhđn thêm khách.

Rđt nhiđ u bđn trđ, trong đó có không ít các bđn gái tđ nhiđ u năm nay chđn đi du lđch thay vì đđ nhà ngày Tđt đđ giúp mđ nđ u nđđng. Hđng, mđt bđn gái, 30 tuđi và chđ a lđp gia đđnh đđ Hà nđi cho biđt năm nào cô cũng đi du lđch vđi các nhóm bđn đđ trđn Tđt:

“Là phđ nđ thì em thđ y đđ phđ n chđ muđ n đi chđi thđi. Nhđng đđa nhđ em chđ a lđy chđng thì nhiđ u đđa muđ n đi, có nhđng đđa muđ n đi đđ trđn Tđt. Tđt nói chung là đđđc nghđ lâu và muđ n đi đđu đđy thì Tđt sđ đđđc nghđ. Cái thđ hai là nhiđ u tuđi rđi mà chđ a lđy chđng thì Tđt hàng xóm, mđ cđ đi ra đi vào hđi nhiđ u thì mđt ngđđi.”



Hoa mai ngày Tđt. Photo courtesy of ChaobacsyBlog.

Nhđng liđ u viđc đđn giđn hóa Tđt, đi du lđch Tđt thay vì đđ nhà có làm cho ngđđi ta cđm thđy thiđt thđi khi thiđ u không khí Tđt?

Chđ Lan cho rđng viđc đđn giđn hóa Tđt trong gia đđnh không hđ làm cho chđng con chđ cđm thđy thiđt thđi vì mđi ngđđi có thđi gian đđ đi chđi:

“Chđ ai thđy thiđt thđi cđ vì mđi ngđđi đđu thđ mà. Ngay cđ đđn ông cũng thđy là bđt cái gì thì bđt. Ngày Tđt chđ trang trí nhà cđa, đđn đđp vđ sinh thđi, còn ăn uđng gđn nhđ thđi, đđ dành thđi gian đi chđi.”

Khi nếm bánh chưng không còn tía khói

Tác Giả: Viãt Hà, phóng viên RFA
Thứ Hai, 23 Tháng 1 Năm 2012 18:33

Nhà văn Thùy Linh thì cho rằng Tết ngày nay đang dần cùn tiän quá mäc đän phát chán. Chä không phê phán cách các gia đình ăn Tết theo kiểu hiän đäi nhäng chä nuäi tiäc nhäng cái Tết xäa, nhäng cái Tết mà nhäng ngäi phä nä mä chä phäi häi hä, tät bät näu näng cho cä nhà. Vät vä nhäng thät hänh phúc.

Chä ví ngäi phä nä nhä mät näi bánh chưng täa khói và bây giờ khi nếm bánh chưng täa khói không còn thì gian nhà dần dần cũng không còn mä cứng nữa.

Täp chí phä nä tuän này xin täm đäng täi đây. Viãt Hà thân ái täm bät quý thänh giä và xin hän gäp täi vào thä ba tuän täi.

Mäi thä tä đäng góp ý kiän cho chäng trình, xin quý vä gäi vä www.facebook/VietHaRFA
häc email vä đäa chä
vietha@rfa.org